

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Nr. 9294 Plen.

Cerculariu

cătră tôte oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceșana Transilvaniei.

Cu 30 Septembrie, 1902, espirând periodul de trei ani 1900, 1901 și 1902, pentru care au fost aleși deputații congresuali în arhidieceșana noastră transilvană, Preaveneratul Consistoriu metropolitan prin ordinul seu din 20 August, 1902, Nr. 129 M. dispune facearea alegerilor de noi deputați, cu observarea normelor din regulamentul de procedură la alegerea deputaților pentru congresul național-bisericesc, votat de congresul național-bisericesc în ședința din 11/23 Octombrie, 1891, Nr. 156.

Având deci în vedere dispozițiunile din statutul organic § 148 și 150, precum și regulamentul congresual pentru alegerea deputaților congresuali pentru noul period de trei ani, care se începe cu 1 Octombrie 1902.

Pentru alegerea deputaților rămâne în valoare împărțirea arhidieceșei în 20 de cercuri electorale pentru alegătorii mireni, și contragerea acolora în 10 colegii pentru alegătorii din cler, după cum s'a normat în împărțirea cercurilor electorale, votată prin congresul național-bisericesc în ședința din 13/25 Maiu, 1895, Nr. 89, care s'a publicat prin cerculariul de aici de datul 11 Decembrie, 1895, Nr. 8524.

Conspectul comisarilor consistoriali, denumiți pentru colegiile electorale, preoțesci și al celor pentru colegiile de scrutiniu mirenesci, se aclude la acest cerculariu sub A. spre știre și orientare, ear' pentru actul electoral se ficsăză următoarele zile:

- pentru alegerile deputaților din cler 10 Octombrie st. v.;
- pentru alegerile deputaților mireni în sinódele parohiale Duminecă în 13 Octombrie st. v., având a se publica ținerea acestor sinóde în biserică cu 8 zile mai înainte, adevă Duminecă în 6 Octombrie a. c. st. v.;

c) pentru întrunirea colegiului de scrutiniu Duminecă în 20 Octombrie st. v., fiind altecum normate în regulamentul congresual § 18, 27 și 38 timpul și orele acestor întruniri.

Pentru protocoalele electorale ale sinódelor parohiale se aclude la acest cerculariu sub B. pe lângă cuvetele trebuincioșe un număr corespunzător de blanchete tipărite după formulariul statorit de consistoriul metropolitan, cu acea observațiune, că cele cuprinse în blanchetele acestea la alinea a doua întră parantese au loc numai în acel cas, când lipsind din vre-o cauză extraordinară lista membrilor sinodului parochial, care după regulamentul parochial § 5 trebuie compusă și statorită la începutul anului cu valoare neschimbată pentru întreg anul — s'ar fi făcut mai în urmă o listă de acestea conform regulamentul congresual pentru alegerea deputaților congresuali § 16, care apoi după § 28 tot de acolo are să fie autenticată în sinodul electoral; din contră, dacă există — precum trebuie de regulă să existe —, lista statorită în sinodul parochial ordinaru din Ianuaru: atunci numai esclusiv acesta servește de basă la votare în sinodul electoral, nefiind permisă nici o modificare în ea; prin urmare în cazul acesta sunt a se șterge din blanchetă liniile cuprinse întră parantese.

Se recomandă tuturor corporațiilor și organelor subalterne bisericesci, ear' mai ales preoțimei parohiale, să studieze cu tótă atențiunea normele pentru astfelu de alegeri, prescise în statutul organic și în regulamentul congresual provocat mai sus, apoi să urmeze întră tôte conform acolora, cu atât mai virtos, pentru-că o procedură greșită la alegeri pôte avé urmări grave atât pentru respectivele organe culpabile, cât și pentru însuși actul alegerii, înțelegându-se de sine, că nu este ertat să lipsescă nici unui oficiu parochial normativele amintite, pentru cari este răspunzătoru în prima linie parochul concerninte

Cu deosebire se atrage atențiunea preoțimei și a tuturor celor interesați la esactitatea listelor de votare, la publicarea sinódelor electorale cu opt zile mai înainte, la sigilarea protocoalelor electorale cu două sigile și la punerea lor în cuvete de asemenea sigilate; în fine la alegerea bună a bărbăților de încredere pentru colegiile de scrutiniu, așa, ca dintră cei aleși măcar unul să se prezenteze negreșit la locul de scrutiniu cu protocoalele electorale negreșit și precis la orele ficsate, pentru-că la cas de întârziere pot să rămână neconsiderate voturile sinódelor respective.

Oficiile protopresbiterale sunt însărcinate să trimită cu posibilă grăbire și pe calea cea mai sigură câte un esemplu din acest cerculariu, într'unu cu aclosure de lui, la fie-care oficiu parochial din tracturile lor, spre care scop li-se trimit de aici esemplarele trebuincioșe pentru fie-care comună materă.

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 18 Septembrie, 1902.

Consistoriul arhidieceșan.

Din Austria.

Sibiu, 17 Octombrie n.

Marți s'au început la Viena conferențele inițiate din partea guvernului austriac, în scopul aplanării neînțelegerilor ce există în partea ceealaltă a monarhiei, cu privire la folosirea limbilor în viața publică oficiosă.

S'au înfățișat conducătorii Cehilor și conducătorii Nemților, cărora ministrul-president *Köerber* li-a predat spre esaminare și opinionare un proiect de lege despre regularea acestei chestii, pe care guvernul austriac voește să o rezolveze pe temeiul următoarelor principii fundamentale:

Limba germană rămâne în folosința de până acuma, în contactul cu autoritățile militare, de la gendarmerie, și cu cele din afară de Boemia și Moravia, și va pute fi folosită și în serviciul intern, în tôte afacerile. Dar'

pentru serviciul intern se creează și teritorii cehice și germane, cu câte o limbă și cu câte două limbi, egal îndreptățite.

Inercarea acesta făcută din partea guvernului austriac pentru aplanarea divergențelor, existente întră Cehi și Nemți, a rămas însă numai încercare neisbutită.

Cehii nu numai că nu sunt mulțămiiți cu proiectul guvernului, elaborat în chestia folosirii limbii lor în serviciul public, ci în conferențele ținute Marți și Mercuri au luat concludus, cu unanimitatea voturilor, că vor duce lupta cea mai înverșunată în contra actualului guvern, cu tôte mijlocele cari pot fi întrebuințate în parlamentul din Austria.

Ceea-ce însemneză anunțarea obstrucției, în forma practică și altă-dată în parlamentul austriac, când din partea Cehilor, când din partea Nemților, și drept urmare zădărnicearea de nou a funcționării mașinării parlamentare în ceealaltă parte a monarhiei.

Deschiderea reichsrath-ului austriac, întâmplată eri, s'a făcut deci sub îngrijitóre împrejurări, fiind situația politică foarte serioasă, aprópe critică în Austria. Cu tôte acestea, se crede că furtuna anunțată din partea Cehilor nu va fi atât de mare, ca să împedecă și să opréscă în loc funcționarea parlamentului. Ear' dacă totuși așa va fi, guvernul e gata cu planul de apărare, va disolva parlamentul și va face alegeri noue, pentru un nou parlament.

Făcându-se sub astfel de auspicii deschiderea parlamentului austriac, primejduită ni-se pare a fi în prima linie reînnoirea pactului vamal-comercial întră Austria și Ungaria, pentru-că întră astfel de împrejurări guvernul austriac nici nu va prezenta parlamentului, spre ratificare, învoielile făcute, ear' chiar prezentându-le, ele nu vor pute fi ratificate, pentru-că obstrucția nu va lăsa să fie puse la ordinea zilei în scopul ratificării. Pe basa §-ului 14 din constituție earăși reînnoirea pactului nu se pôte face, pentru-că la acesta nu se învoește Ungaria. Și astfel situația

FOIȘORĂ

Momente din viața bisericescă a Românilor ortodocși din Transilvania. 1780—1787.

(Urmare).

Nr. 7883. 22 Oct. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăescul guber. precum a sa preaosfințita chesaro-crăiesca și ap. mărire prin milostivul seu dieretum, care au eșit la Iunie 20 A. C. cu milostivire bine au plăcut a porunci, ca nici decum dela (ca)tolie sau dela unie să nu se primescă pân' nu va plini cele 6 sêp. la examen.

Voi protopopi să grijii să nu se facă improtiva înălțatelor porunci.

S'au dat în Hondol, 10 Dec. 1782.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 7516. 22 Oct. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăesc. guber. precum a sa preaosfințita chesaro-crăiesca și apostolicésca mărire prin milostivul seu rescriptum, carele au eșit la 18 Septem. cu milostivire bine au plăcut a porunci, ca nici decum dela catolie sau dela unie să nu se primescă nimenea, până nu vor implini cele 6 sêptemâni la examen, și călugării,

sau preoții, cari vor învăța examenul, se aibă diurna lor pe și un zlot.

Protopopi fără zăbavă să faceți știre la toți.
S'au dat în Hondol, 10 Dec. 1782.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 6984. 12 Noem. A. 1782.

Cu milostivire arată înălțatul crăe. guber. precum a sa preaosfințita chesaro-crăiesca și apostolicésca mărire prin milostivul seu patenș, care au eșit la 20. Aug. anul trecut cu milostivire bine au plăcut a hotări, tôte pricinile, care se fac între uniți și neuniți, în cuprinderea acestor 10 punctumuri.

Care milostiv patenș românesc tipărit se trimite ca protopopul cu 2 tisturi de I. varmegie și cu protopopul cel unit să faceți publică.

S'au dat în Sibiu, 24 Apr. A. 1783.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 1749. 13 Mart. A. 1783.

Cu milostivire arată înălțatul crăescul guber. cumcă orașul Ziandorf forte rău au ars, și să facă rënduială a se stringe milostenie la biserică, și cu cuitanție să se dea la perceptorii locului.

Protopopi să impliniți tréba acesta și cuitanțiile veți aduce la noi, să arătăm înălțatului gubernum.

S'au dat în Hondol, 10 Apr. 1783.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 1838. 18 Mart. A. 1783.

Cu milostivire arată înălțatul crăescul guber. precum a sa preaosfințita chesaro-crăiesca și apostolicésca mărire, prin milostivul seu dieretum, care au eșit la 26. Febr. cu milostivire bine au plăcut a porunci, ca preoții să nu se prea înmulțescă, nici supernumărareși să nu se facă.

Voi protopopi să luați seama numai unde va fi lipsă, după numărul sufletelor, acolo veți trimite cantori la noi în tréba preoției.

S'au dat în Hondol, 10 Apr. A. 1783.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

Nr. 1482. 1483. 1486. 20 Mart. A. 1783.

Cu milostivire arată înălțatul crăesc guber. precum a sa preaosfințita chesaro-crăiesca și apostolicésca mărire iarăși bine au plăcut a porunci, ca toți preoții să aibă protocolum gata, și nimica acolo să nu se scrie, fără numai înălțatele porunci.

Protopopi deplin să grijii, precum înălțatele ordinații hotărese.

S'au dat în Sibiu, 30 Apr. 1783.

Ioan Popoviciu, vicareș neuniților.

(Va urma.)

tate, pe protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial; pentru colegiul *Sebeș-Alba-Iulia*, cu locul central de alegere Alba-Iulia, pe protopresbiterul-asesor consistorial Nicolae Ivan; pentru colegiul *Deva-Hațeg*, cu locul central de alegere Deva, pe protopresbiterul Hunedorei, Avram Păcurariu; pentru colegiul *Ilia-Geogiu*, cu locul central de alegere Ilia, pe protopresbiterul Sibiului, Ioan Papiu; pentru colegiul *Zarand-Câmpeni*, cu locul central de alegere Abrud, pe protopresbiterul Zarandului, Vasile Damian; pentru colegiul *Turda-Cluj*, cu locul central de alegere Cluj, pe protopresbiterul Ungurașului, Pavel Roșca; pentru colegiul *Solnoc-Bistrița*, cu locul central de alegere Dej, pe protopresbiterul Solnocului, Samuil Cupșa; pentru colegiul *Târnava-Sighișoara*, cu locul central de alegere Mediaș, pe protopresbiterul Coahalmului, Nicolae Mircea; pentru colegiul *Treiscaune-Brașov*, cu locul central de alegere Brașov, pe protopresbiterul Brașovului, Ioan Petric; pentru colegiul *Bran-Făgăraș*, cu locul central de alegere Făgăraș, pe protopresbiterul Făgărașului, Iuliu Dan. b) *pentru scrutiniile mirenilor*: în cercul *Sibiului*, cu locul central de scrutiniu Sibiului-Cetate, pe asesorul consistorial Pantaleon Lucaș, căpitan ces. și reg. în pensiune; în cercul *Seliște*, cu locul de scrutiniu Seliște, pe asesorul consist. Parteniu Cosma, directorul Albinei; în cercul *Sebeș*, cu locul de scrutiniu Sebeșul-săsesc, pe fiscalul cons. Ioan de Preda; în cercul *Alba-Iulia*, cu locul de scrutiniu Alba-Iulia, pe Dr. Vasile Bologa, directorul școlii civile de fete; în cercul *Deva*, cu locul de scrutiniu Deva, pe adv. Dr. Ioan Mihu (Orăștie); în cercul *Hațeg*, cu locul de scrutiniu Hațeg, pe Ambrosiu Bărsan, senator magistratual în pens. (Hațeg); în cercul *Ilia*, cu locul de scrutiniu Ilia, pe pretorul în pens. Iosif Orbonaș (Orăștie); în cercul *Geogiu*, cu locul de scrutiniu Hondol, pe adv. Dr. Aurel Muntean (Orăștie); în cercul *Zarand*, cu locul de scrutiniu Brad, pe profesorul Constantin Costin (Brad); în cercul *Câmpeni*, cu locul de scrutiniu Câmpeni, pe Mihail Andreica, proprietariu în Câmpeni; în cercul *Turda*, cu locul de scrutiniu Turda, pe George Boldea, căp. în pensiune; în cercul *Cluj*, cu locul de scrutiniu Cluj, pe adv. Vasile Almășan; în cercul *Solnoc*, cu locul de scrutiniu Dej, pe adv. Dr. Ioan Fărcaș; în cercul *Bistrița*, cu locul de scrutiniu Bistrița, pe adv. Dr. Vasile Pahone; în cercul *Târnava*, cu locul de scrutiniu Mediaș, pe adv. Dr. Liviu de Lemeny, în cercul *Sighișoara*, cu locul de scrutiniu Sighișoara, pe Dr. Nicolae Vecerde, secretariul Albinei; în cercul *Treiscaune*, cu locul de scrutiniu Sepsis-Sângiorgiu, pe adv. Ioan Lengeru; în cercul *Brașov*, cu locul de scrutiniu Brașov, pe Ioan Popea, profesor pensionat; în cercul *Bran*, cu locul de scrutiniu Codlea, pe adv. Iosif Pușcariu; în cercul *Făgăraș*, cu locul de scrutiniu Făgăraș, pe adv. Ioan Turcu.

Urcarea listei civile. „Neue Freie Presse“ vestește, că conform informațiilor ce le au cercurile parlamentare din Viena, guvernul austriac și cel ungar vor prezenta în curând parlamentelor proiect de lege pentru urcarea listei civile a M. Sale Domnitoriului. Sumade acum a listei civile e 186 milioane, la care proiectul mai adaugă patru milioane, 2 milioane din partea Austriei și 2 milioane din partea Ungariei.

Wlassics în Beins. În reîntorcerea sa de la Cluj, de la festivitățile desvélirii statuii regelui Mateiu Corvinul, ministrul de culte și instrucțiune publică, Dr. Iuliu Wlassics, s'a abătut pe la *Beins*, unde a vizitat gimnaziul, asistând și la prelegeri și punând elevilor întrebări deosebi din istorie și din magiară. După aceea a ținut cu profesorii conferință, în care și-a făcut observările accentuând că „așteptă, pretinde de la toți factorii instrucțiunii publice cea mai neeceptiionabilă instruire patriotică și cea mai necondiționată fidelitate către stat“. A cercetat și celelalte instituții de învățământ, apoi s'a reîntors la Oradea-mare, unde a conferat mult cu canonicul Lauran. Din acesta unii deduc că Lauran ar fi candidatul guvernului la scaunul episcopesc gr.-cat. al Orăzii-mari.

Limba magiară în academia consulară. Semioficiosele guvernului raportază, că ministrul de externe, conte Goluchowski, a luat deja dispozițiuni pentru-ca cu începere de la anul școlar viitoriu *limba magiară* să fie studiu obligat în toate cinci cursurile academiei consulare. Prin acesta ministrul și-a împlinit numai promisiunea făcută în ședința din 14 Maiu a subcomisiunii pentru afaceri externe a delegațiunii ungare.

Contele Eugen Eszterházy, despre care în unii din numerii anteriori amintiseram că s'a lăpedat de călugărie, Sămbătă s'a cununat în Londra cu *marșisa Tayland de Reynae*. El e de 42 ani, ea de 45 ani; se cunoșteau încă de pe timpul când contele nu întrase în ordal jesuitilor. După cununie au plecat la America, unde voiesc să-și petreacă restul vieții.

Epizootie pretutindenea. Aprópe de prin toate părțile țării se aud știri despre bóla de ughii și de gură, care grassază întré vitele cornute. Săptămâna trecută a fost oprit tégul de vite al Lugojului, din cauza epizootiei, ear' acum cetim că din cauză că întré vitele cornute din măjeriștele de la Șopron băntuie bóla de ughii și de gură, magistratul orașului Șopron a oprit tégul ce avea să se țină acolo în zilele astea.

Anchetă în cauza naufragiului de la Orșova. În vara acésta vaporul „Ferencz József“ s'a ciocnit cu vaporul român „Radu Negru“ la Orșova. În urma ciocnirii vaporul „Ferencz József“ s'a cufundat în Dunăre. Societatea proprietară a vaporului cufundat a intentat proces societății române proprietară a vaporului „Radu Negru“, cerend despăgubire 600,000 de coróne. Vineri s'a ținut pertractarea prealabilă la tribunalul din Covurluiu, cu care ocasiune societatea română încă a ridicat pretensiune de despăgubire față cu societatea ungară, pe motiv că în urma ciocnirii vaporul ei a îndurat deteriorări. Afară de acésta ambe părțile au cerut anchetă de esperți, care să constate că din a cui vină s'a întéplat ciocnirea? Astfel pertractarea meritorică s'a amânât, ear' membri ai anchetei au fost numiți: contre-admiralul ces. și reg. Gustav Szenczy, căpitanul Ioan Cónda și locotenentul Paul Popovici (cești doi de la marina României). Esperții români vor căpeta fie-care câte 600 coróne onorar, ear' esperțul austro-ungar 600 coróne onorar și 300 coróne paușal de călătorie.

Jertfe ale lăcomiei. Săptămâna trecută s'a prăpădise, în bóla de splină (anthrax), vaca fraților George și Stefan Skalba, niște bieți jeleri din Zsámbokré. Ca să nu le méréga de tot în pagubă, s'au pus să beliască vaca. În cursul lucrului însă George s'a sgăriat la o mână, ear' Stefan s'a tăiat cu cuțitul cu care trágia pielea de pe vaca mórtă. După câteva ceasuri ambii simțiau în rane dureri teribile. Iși otrăviseră sângele și nu i-au mai putut scăpa de mórte nici medicii. Întré chinuri grozave au murit améndoii.

Dragostea — ce-ți face. Pe mulți a pus bine dragostea, dar' că și o moimă se se lase într'atâta orbită de dragoste, ca însași să alerge în cursă — de dragul dragostei, totuși e cam mult. A nume: în grădina zoologică din Paris este un *mandril* — amoresat lula în fiica păzitorului. Săptămâna trecută mandrilul a scăpat din cușcă și toate silințele păzitorilor, pentru a'l închide eară, au fost zadarnice. În urmă au recurs la dragostea lui față cu fata. Au pus fata dincolo de cușcă împreună cu un bărbat, care avea să mascheze îmbrățișarea și sărutarea fetei. Când a văzut mandrilul că omul sărută fata, s'a repețit în cușcă să'l sfășie. Întré el și „rivalul“ său erau însă puternicile draguri de fer ale cusei. Le scutura puternic pe acestea, să le rupă, — firește, fără succes, ear' într'aceea păzitorii au încuiat ușa.

Știri mărunte. La banca austro ungară au intrat Marți, de la diferite institute de bani, plătimi în aur în sumă de un milion de coróne. — În Budapesta caii unei trăsuri, spăriați de ceva, au buit pe un tramvai electric. Ruda trăsurii a spart päretele tramvaiului și a rupt în două pe un călătoriu. — În apropiere de gara Koracev, cum se telegrafază din Orel, un tren de povară s'a ciocnit cu o locomotivă; cinci ómeni au murit. — În *Windsorton*, în apropiere de Kimberley, s'au aflat câmpuri de diamante cari până acum nu erau cunoscute. Au și scos deja din ele numeroase diamante, de câte 206 și 126 carate.

Cărți și reviste.

În atențiunea domnilor învățatori. Aduc la cunoștința P. T. domni învățatori de la școlile populare române, că *edițiunea a doua* din „A doua carte pentru deprinderea limbei magiare în școlile populare române“ de Francisc Koos, consilier regesc și inspector de școle pens. și de Vasilie Goldiș, profesor gimn. în pens. și secretariu consistorial în Arad, a apărut în zilele acestea și se află de vânzare la subscrișul, precum și în toate librăriile din țără. Prețul cărții este legat 50 fl. Învățătorilor li-se dă rabat de 10%.

Afără de cartea acésta au apărut în edițiunea mea încă:

I-a Carte a copiilor sau *ABCdarul ilustrat* pentru clasa I-ă primară de St. C. Alexandru. Cu o leție de model. Carte aprobată de Vener. Consistoriu diocesan gr.-or. român din Caransebeș sub Nr. 5476 din anul 1902. Prețul unui exemplar legat 50 fl. *Elemente de musica vocală* pentru școla populară, de N. Stoicovici. Prețul broș. 50 fl. *Caiet de desenn* pentru școlile populare și civile de Lu-

káts S. Ediția a V-a caet I, II, III, 2 fil., ediția III-a caet IV, V, 20 fil. H. Zeidner, librar-editor în Brașov.

AMVONUL.

Cuvânt funebru

rostit la înmormântarea lui Avram Armian, de ases. consist. Mateiu Voilean.

Era în tóamna anului 1871. Un vânt rece se juca cu frunzele galbine, cădute de pe arborii din promenada de la spatele casarmei militare.

Pe o bancă din apropierea teatrului era un tinér slăbuț, de statură mijlocie, și din o carte, ce o ținea în mână, învăța.

Ca un falcic stejariu puternic, ale cărui frunze galbene anunțau apropierea iernei, ca un falcic stejariu ce înclină spre ierna vieței, se preumbla pe acea promenadă metropolitul de atunci, nemuritoriul Andreiu Șaguna.

La salutarea respectuósa a tinérului student, se apropie de densus și cu bunătatea inimii, care l'a caracterizat în fața tinerilor sëraci dar' silitori, l'a întrebant: „Cine, și de unde ești, fétul meu?“

„Sum jurist la facultatea de drept de aici, Escelența, și sum fiul parochului Armian din Șibot.“

„Să vii la mine încă azi, fiule!“

În chipul acesta s'a introdus Avram Armian în redacțiunea ziarului „Telegraful Român“, unde cu puțină întrerupere a lucrat, când mai mult, când mai puțin, timp de preste 25 de ani.

Vineri s'era săptămâna trecută la orele 7 un comisariu de poliție alerga în fuga cailor cu o trăsură pe promenada de la spinarea casarmei militare, numită acum parcul copiilor.

Vântul rece se juca și acuma caprițios cu frunzele galbine cădute de pe falcicii arborii din promenadă.

O trăsură trecuse preste un om, și acel om plin de sânge, fără simțiri, zăcea în trăsura cu care comisariul de poliție alerga spre spitalul civil.

Duminecă dimineața la orele 8, cu inima strinsă de durere treceam pe sub arborii din promenada de la spinarea casarmei. Frunzele galbine anunțau apropierea iernei, cu somnul cel lung al plantelor.

La cuvintele portariului de la spitalul civil: pe cine cauți? răspund: „Voiesc să ved pe omul călcat alaltăeri de o trăsură.“

„Este mort!“ îmi răspunde portariul.

„Să-l ved deci și mort!“

Prin grădina cu arborii seculari, a căror galbene frunze îmi vesteau apropierea iernei, cari așa de elocuent ne vestesc trecerea acesteie vieți cu tot farmecul ei, cu toate florile ei, cu tot mirosul de flori, cu tot ciripitul paserilor, printré frunzele vestejite trec spre odaia rece, în care stau încuiați cei morți.

Se învêrte de doue-ori cheia în bróscă, ușa misterios se deschide și mă află în o odaie fiorósa. Pe o laviță stă întins un cadavru acoperit cu un lepedeu greu, la stânga lui pe altă bancă sta un cosciug.

Cu sfielă ridic acopereméntul de pe fața cadavrului. Capul era legat și numai o parte din obrazul stâng, cu o buză vênătă sângerată, se mai putea vedé.

Acea față, acea buză vênătă sângerată, era a amicului meu Avram Armian.

Așa s'a introdus amicul nostru Avram Armian în Sibiui, și așa se sfêrși tot aici în Sibiui. Sdrobit de potóvele cailor cade în strada Școlii de înótat, și fără a-și mai veni în simțiri își dă duhul în spitalul orașului, după un chin de 32 ore.

El, care a vărsat lacrimi amare la cosciugul tatălui său, la cosciugul fratelui său, la patul și la cosciugul mamei sale, a murit neplâns de nime, necompătimit de nime, nepriveghiat de nime.

Dacă era să mórá mórte naturală, póte ar fi vădut în jurul seu vre-un amic cu lacrimi în ochi, ca unui creștin i-am fi ținut luminarea, ca creștinește și după datina poporului nostru cu făclie aprinsă în mână să i-se stingă făclia vieții.

Dumnezeu altcum a întocmit trecerea din viață a amicului nostru, și noi cu smerenie ne plecăm înaintea atotputerniciei lui Dumnezeu.

Avram Armian s'a născut în anul 1852 în comuna Șibot. Tatăl densus lui a fost preot

greco-oriental. Esamenul de maturitate l'a făcut aici în Sibiui. La anul 1871 s'a înscris la academia de drepturi de aici. După absolvare s'a aplicat ca candidant de avocat și a lucrat în mai multe cancelarii.

A fost dotat de la bunul Dumnezeu cu rară capacitate, a fost student eminent, în cancelariile pe unde a lucrat, ómenii au fost mulțămiiți cu prestațiunile lui.

În special am învățat eu a-l cunoșce în redacțiunea ziarului „Telegraful Român“, unde ca colaborator intern, ear' după numirea de azi ca redactor, a lucrat cu unele mici întreruperi preste 1/4 de veac.

Cunoștea fórté bine pe ómeni și împrejurări, lucra cu multă istețime, avea un stil plăcut, și articoliul lui erau gustați pentru cuprinsul plăcut și pentru stilul ușor și elegant.

Ca om era iubit pentru inima lui cea bună, și pentru spiritul și scânteile, cu cari își împodobia vorbirea.

Concurența împiegurării fatale au adus cu sine, că amicul nostru nu și-a putut croi o sórte mai bună, o poziție mai sigură.

Numéroșii lui amici de aici din Sibiui și din Orăștie și Brașov cu durere vor lua act de tragica lui trecere din viață, și cu plăcere și vor reaminti orele plăcute, petrecute odinioară în societatea réposatului nostru amic.

Ceea-ce l'a caracterizat în viață, și ce i-a și rémas moștenire, pe care mai ales voiesc să o accentuez la acest loc, a fost iubirea lui de biserică și de neam, credința cu care a lucrat fie la pressă, fie în cancelarii advocației, și mai ales iubirea față cu maică-sa, care l'arată în o lumină strălucitoare.

În anii din urmă, debilitat trupesc, căci sufleteș înțeg și vioiu a fost până în momentele din urmă, a fost adăpostit ca corector la tipografia archidieceșană.

Trebuia să i-se dee îngrijire aprópe ca unui copil. Dupăce se acoperiau toate spesele cele mai necesare, o sumă de 6 coróne rămânea la dispoziția réposatului amic pentru acoperirea puținelor plăceri cari i-au mai rémas. Și el în iubirea sa nemărginită pentru mama sa bétrână, din acel puțin, lună de lună, jumătate trimitea mamei sale.

Și așa era de conștiențios în punctul acesta, în cât purta conspect aménușit și reserva recepisele postale despre banii trimiși.

După conspectele speciale aflate acuma în pultul de la masa lui de lucru din tipografia noastră archidieceșană, în cei din urmă doi ani preste 200 de coróne a trimis mamei sale.

Virtutea acésta a amicului nostru va fi aprețiată și aici, dar' de bună sémă va fi aprețiată și în cealaltă lume, când toți vom sta înaintea dreptului judecatoriu.

Cu lacrimi în ochi stau la cosciugul t'eu, Iubite Avrámucă. Vieța ta chinuită, totdeuna cu un fel de muștrare în contra destinului îmi forța întrebarea: Pentru-ce nu a avut acest om o sórte mai bună? A fost scris în cartea vieței, ca tot chinuit să o duci în lumea acésta? Să nu-ți poți întemeia o viață în familie, o poziție stabilă și precisată, la ce după capacitatea și după facultățile tale te puteai aștepta?

Și apoi sfêștea? Care pentru noi toți este o sguidire puternică?

După cântarea bisericéșcă mórtea este trecerea la nemurire, la o viață eternă, unde nu este durere, nici întristare, nici suspin.

Și pentru tine, iubite amice, mórtea este limanul de scăpare.

Dumnezeu să résplătéscă tuturor, cari au contribuit, ca tu, ajuns acum la debilitate trupéșcă, să fii adăpostit la tipografia noastră archidieceșană.

Cu pietate ne închinăm provedinței divine, care direge sórtea noastră a muritorilor, și care în nemărginita sa bunătate și-a rezervat și ție o vieță plină de amar și de chin.

Binecuvântat fie numele Domnului! Ți-a rezervat loc de muncă și ție în acésta vale a plângerei, și-a conservat puternie sufletești, și-a conservat inima cea bună, și până la cosciug și-a conservat iubirea amicilor tei.

Intră, amice, întru împărăția Domnului t'eu, căci slugă credincióșă ai fost aici pe pământ. Amin.

Nr. 438.

[190] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroch din comuna Plopiș, protopresbiteratul Cetății-de-pétră, se escrie concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cõla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Concurenții au a-și așterne suplicele instruite în ordine subscribului oficiu protopopesc în termenul deschis și sunt poțțiți a se presenta în vre-o Duminecă sau sãrbãtõre înainte alegõtorilor pentru a cânta respective a celebra și a cuvãnta.

Fenațe, la 22 Septembre 1902.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Teodor Șovrea
adm. prot.

Alexandru Márki

Istoria universală pentru școle civile și superioare de fete pe basa planului de învățământ din 1887. — După edițiunea VI în romãnesce de I. Popovici. — Aprobãtã de Inaltul Ministeriu r. u. de culte și instrucțiune publicã sub Nr. 4566/1901. — Prețul legat 2 — cor. A se procura de la **Librãria archidieceasanã**.

Cartea consilierului de medicinã Dr. Müller, apãrutã deja în a 40-a ediție, care tractezã despre

Conturbãrile în sistemul nervos și secșual

precum și despre vindecarea radicalã a lor, se põte procura prin tõte librãriile.

Pentru 1 cor. 20 fileri în mãrci postale o trimite franco **Curt Rõber**, Braunschweig. [181] 3-52

500 florini

plãtesc celui-ce ar mai cãpãta vrõdatã durere de dinți ori îi va miroși gura dupã-ce va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlã cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A. Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Sã se cãrã pretutinde-neã apriat apa de dinți a lui **Bartilla**. Denunțãri de falsificare vor fi bine plãtite. La locurile, unde nu se põte cãpãta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposìt în Sibiu** la farmacia „**Vulturul**“ **C. Müller**, piața-mare; farmacia **Molnar**, strada Cisnãdiei 59. [1] 20—

Struguri de masã sau pentru curã.

Cei mai frumoși Chasselas și Tãmãioșã mestecați în pachete de cãte 5 kg. sau în corfițe franco cu cor. 3-50 cu rambursã sau trimițându-se banii înainte; numai Tãmãioșã 5 kg. cor. 4-50; vin roșu de Szegszãrd producție proprie trei sticle de cãte 7 decilitre franco cor. 3-60. De asemenea se ofer de vãnđare la **Martin de Willinger** mare producent de vinuri din Zomba mai multe sute hectolitri de vin sorte cele mai fine produse proprie din anul trecut, pe lângã prețurile cele mai moderate. [178] 5-6

A eșit de sub tipariu în **Tipografia archidieceasanã**:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rẽnduella Vecerniei, Utreniei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmõsele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu 1-60 cor., legat în piele cu copcii galbine 3-20 cor. plus porto postal 30 bani. Legãturã mai finã dupã cum se comandã.

Librãria tipografiei archidieceasane.

Redactor responsabil **Teodor V. Pãcãțian.**

Nr. 464/1902.

[187] 3-3

Concurs

Pentru întregirea parochiei a II a din comuna Tĩnțari, în protopresbiteratul gr. or. al Brașovului, devenitã vacantã, în urma ordinului Preaveneratului Consistoriu archidieceasan din 16 Iuliu a. c. Nr. 7259 Bis. se publicã concurs cu termin de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu postul de paroch sunt cele fasonate la tabela B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Concurenții sã-și așternã cererile instruite conform normelor în vigõre în termenul prefipt, subsemnatului Oficiu protopresbiteral, și se pot presenta înainte alegõtorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvãnta.

Brașov, în 28 Iuliu 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului.

Ioan Petric
protopresbiter.

Nr. 180/1902.

[184] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Valeaverde din protopresbiteratul Cãmpenilor, se publicã concurs cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu postul amintit sunt cele cuprinse în cõla B. pentru întregirea venitelor preoțesci de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post sã-și trimitã rugãrile concursuale în termenul deschis la oficiul protopresbiteral subsemnat și se pot înfãțșa înainte alegõtorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvãnta.

Cãmpeni, 24 August 1902.

Oficiul protopresbiteral al tractului Cãmpenilor în conțelegere cu comitetul parochial.

Romul Furdul
protopresbiter.

NOU! Pro 1903 NOU!

a apãrut:

Calendarul archidieceasan

neapãrat de lipsã pentru ori-ce preot și învățãtoriu.

Prețul unui exemplariu 40 fil., cu Șematism 80 fil., + porto postal 10 fil.

Librãria archidieceasanã
Sibiu.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma rãcelii ori a prea marei împovãrãri a stomachului sau prin cumsumarea de mãnãcãri greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu nereguat și-au contras bõle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgãrciuri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandã un bun mijloc de casã, ale cãrui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tãmãditõre, cu vin bun; întãrește și înviorãzã organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delãturã conturbãțiile de mistuire și influițãzã puternic asupra noiei formãri de sãnge sãnãtos.

Prin întrebunțãrea regulatã a vinului de buruieni bõlele de stomach vor fi curate încã în formare. Sã nu intãrzie nime dar' a-l folosi încã de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigãeli, arsuri în stomach, inflamații, ameteii cu vomãri, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atãt mai vehement, dispar adeseã dupã cãte-va beuturi de vin de buruieni

cu urmãrile lor neplãcute, maladii, dureri colice, bãtãl de inimã, insomnie, precum și conglomerarea sãngelui în ficat, splinã și suferințele hemoroidice de multe-ori se delãturã iute cu vinul de buruieni. Vinul de buruieni delãturã mistuirea grea și depãrtãzã prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidã și slabã, anemia și slãbiciunile

sunt de obicei urmãrile unei mistuiri rele a formãrii insuficiente de sãnge și a stãrii bolnãviciose a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și noptile perdute (insomnie) consumã adeseori incetul cu incetul multe persoane. Vinul de buruieni dã slãbitei puteri de traiu un nou și prospët impuls. Vinul de buruieni mãrește apetitul, ajutã mistuirea și nutirea, ușurãzã formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sãngelui, calmãzã nervi excitați și creãzã nouã voe de viãtã. Nenumãrate scrisori de recunoscințã și mulțãmಿತã dovedesc acestea.

Vinul de ierburu se aflã de vãnđare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Turnișor, Sãlize, Oena, Slinnic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tãlmaciu, Boița, Cisnãdie, Poplaca, Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Cãlnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrifațeu, Sebeșul-sãscu, Vinul-de-jos, Dãina, Spring, Vingard, Ohaba, Beșinãu, Mihãlț, Teiuș, Blãj, Pãnade, Tapu, Mediaș, Blãjel, Sãn-Mãrtin, Ibașfațeu, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholț, Fãgãraș, Beclean, Cãmpulung, Rãmnic-Vãlcea, Cudjir, Orãștie, Deva, Hunedoara, Hãțeg, Luncani, Puj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în tõte celelalte localitãți mai mari și mai mici din Ardel, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în tõte localitãțile din Austro-Ungaria.

Pãziți-vẽ de falsificãri!

Sã se cãrã anumit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicinã secretã. Pãrțile lui constitutive sãnt: Vin de Malaga 450,0, Spirt de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de citreșe 320,0, Coacãzã, Aniș, Rãdãcinã „Helen“, iarbã ferului americanã, Rãdãcinã „Entianus“, „Kalmus“ à 10,0. Tõte aceste se amestecã. un. dem. [78] 7-12

Editura și tipariul **Tipografiei archidieceasane.**